

Κυριακή Ποντίκατζη
Δικηγόρος
Δωδεκανήσου 10Β, Θεσσαλονίκη 54626
2310539269, +30 6942271676
k.pontikatzi@gmail.com

Θεσσαλονίκη, 10-04-2025

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Με την υπ' αριθμό πρωτοκόλλου 2366/3-4-2025 επιστολή του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου, ζητήθηκε η γνώμη μου αναφορικά με τα εκεί αναφερόμενα ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή του νόμου 4830/2021.

Προκειμένου να απαντηθούν τα ερωτήματα αυτά και προς παροχή δυνατότητας ελέγχου της ορθότητας της απάντησης μου, κρίνω σκόπιμο και αναγκαίο να παραθέσω εισαγωγικά τις ακόλουθες κρίσιμες παρατηρήσεις που σαφώς θα διευκολύνουν αλλά και θα οριοθετήσουν το πνεύμα της απάντησης μου.

Την 17^η Σεπτεμβρίου 2021 εκδόθηκε, αφού ψηφίστηκε από την Βουλή, ο νόμος 4830/2021 με τίτλο «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ» και λοιπές διατάξεις», ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή την 18 Σεπτεμβρίου 2021 μετά την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στο ΦΕΚ Α' 169.

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου έγινε μια προσπάθεια από τον νομοθέτη, μέσω ενός σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου, για την ενίσχυση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας των ζώων συντροφιάς και την θέσπιση αυστηρών κανόνων για τη διασφάλιση της ευζωίας των δεσποζόμενων και των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, που εμφορείται από τις πέντε διεθνώς αναγνωρισμένες ελευθερίες: ελευθερία από την πείνα και τη δίψα, από άσκοπη ταλαιπωρία και καταπόνηση, από πόνο, τραυματισμό και ασθένεια, από φόβο και αγωνία και ελευθερία έκφρασης μιας φυσιολογικής συμπεριφοράς.

Αρμόδια αρχή για τη θέσπιση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των κανόνων που θεσπίστηκαν με τον νόμο 4830/2021, αναφορικά με την υγεία των ζώων, την κτηνιατρική δημόσια υγεία, την παρακολούθηση των ζωνοδόσων και των ζωογόνων παραγόντων είναι η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Παράλληλα, τυγχάνει εφαρμογής και το Π.Δ. 344/2000 «Άσκηση του επαγγέλματος του γεωτεχνικού» και πιο συγκεκριμένα τα άρθρα 12 και 13 αυτού που αφορούν στους Κτηνιάτρους.

Τέλος, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση του εκδοθέντος νόμου, εξαγγέλλεται η επαναξιολόγησή του κατά τον πέμπτο χρόνο της εφαρμογής του με σκοπό τη βελτίωση ή τη συνολική αναθεώρησή του, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την πρόοδο που θα έχει επιτευχθεί ως προς τον έλεγχο του πληθυσμού και την ευζωία των αδέσποτων ζώων.

Εισερχόμενη στην απάντηση των ερωτημάτων, λοιπόν, παραθέτω τα ακόλουθα νομικά επιχειρήματα εξαγόμενα από τις αντίστοιχες διατάξεις.

1. ΕΞΕΤΑΣΗ ΖΩΟΥ ΧΩΡΙΣ ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ.

Καινοτομία του νόμου 4830/2021 είναι η θέσπιση μητρώου με την ονομασία «Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ)», στο οποίο τηρείται ηλεκτρονικά η βάση σήμανσης και καταγραφής σκύλων και γατών και των ιδιοκτητών τους¹. Στο ΕΜΖΣ συμπεριλαμβάνονται και υπομητρώα.

Αρμόδιες αρχές για τη φροντίδα, την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς είναι οι δήμοι, εντός των διοικητικών ορίων των οποίων εντοπίζονται τα αδέσποτα ζώα². Οι δήμοι υποχρεούνται να διαθέτουν ολοκληρωμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων³, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον σε δωδεκάμηνη βάση: (α) την περισυλλογή, (β) την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης, (γ) την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή στο ΕΜΖΣ, (δ) τη στείρωση, (ε) την εύρεση αναδόχου και (στ) την υιοθεσία τους. Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από συνδέσμους δήμων και διαδημοτικές συνεργασίες. Επιπλέον, οι δήμοι υποχρεούνται να εξυπηρετούν τους πολίτες και ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς για διοικητικές πράξεις σχετικές με το ΕΜΖΣ, καθώς και να υλοποιούν προγράμματα πρόληψης δημιουργίας νέων αδέσποτων ζώων. Τα ζώα που περισυλλέγονται από τις υπηρεσίες των Δήμων επειδή περιφέρονται σε δημόσιους χώρους ελέγχονται για ηλεκτρονική σήμανση. Αν δεν έχουν σήμανση θεωρούνται αυτόματα αδέσποτα και οδηγούνται στα δημοτικά κτηνιατρεία ή σε συνεργαζόμενα με τον δήμο κτηνιατρεία, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στείρωνονται, αποπαρασιτώνονται, εμβολιάζονται, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση και καταγράφονται στο ΕΜΖΣ ως αδέσποτα⁴. Αν έχουν σήμανση, από την οποία προκύπτει ότι είναι ήδη καταχωρημένα στον δήμο ως αδέσποτα, τότε ενημερώνονται τα στοιχεία παρακολούθησής του ζώου.

Σχετικά, δε, με την φροντίδα και την διαχείριση των ζώων συντροφιάς που έχουν κηδεμόνα, αρμόδιοι είναι οι τελευταίοι⁵. Ο ιδιοκτήτης ζώου συντροφιάς

¹ α. 2 παρ. 23 και α. 4 παρ. 1 ν. 4830/2021.

² α. 3 παρ. 2 ν. 4830/2021.

³ α. 10 παρ. 1 ν. 4830/2021.

⁴ α. 4 παρ. 4 ν. 4830/2021.

⁵ α. 9 ν. 4830/2021.

υποχρεούνται, μεταξύ άλλων, να σημάνει και να καταγράψει το ζώο του στο ΕΜΖΣ, εφόσον αυτό είναι σκύλος ή γάτα, πριν το ζώο εγκαταλείψει τον τόπο γέννησής του και οπωσδήποτε εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη γέννηση αυτού⁶ και σε κάθε άλλη περίπτωση απόκτησης, εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών⁷.

Η ηλεκτρονική σήμανση κάθε σκύλου και γάτας, η καταχώρισή τους στο ΕΜΖΣ, καθώς και η καταχώριση κάθε μεταβολής είναι υποχρεωτικές⁸. Η δαπάνη της σήμανσης και της καταγραφής των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς βαρύνει τον ιδιοκτήτη τους και των αδέσποτων τον οικείο δήμο⁹.

Αρμόδιοι φορείς εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στο ΕΜΖΣ ορίζονται οι κτηνίατροι. Πιο συγκεκριμένα, οι κτηνίατροι αναλαμβάνουν την διενέργεια της σήμανσης σε σκύλους και γάτες με χρήση των κατάλληλων μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης, την καταχώριση των στοιχείων των ζώων αυτών και των ιδιοκτητών τους στο ΕΜΖΣ, τη διαρκή ενημέρωσή του Μητρώου αυτού και την μέριμνα για την ενημέρωση, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, των ιδιοκτητών για τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο¹⁰.

Επιτρέπεται, επίσης, η μεταφορά αδέσποτων ζώων από φιλόζωους ιδιώτες σε δημοτικό κτηνιατρείο ή κτηνιατρείο με το οποίο είναι συμβεβλημένος ο δήμος, προκειμένου να περισυλλεγούν και να εξεταστεί αν φέρουν σήμανση ή σε μη συμβεβλημένο με τον δήμο κτηνιατρείο, εφόσον ο ιδιώτης επιθυμεί να καλύψει το αντίστοιχο κόστος, αποκλειστικά για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης¹¹.

Αρμόδιες αρχές ελέγχου της εφαρμογής της κτηνιατρικής νομοθεσίας για τα ζώα συντροφιάς και της ορθής λειτουργίας του συστήματος σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους είναι οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των περιφερειών και των περιφερειακών ενοτήτων της χώρας, καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου δήμου¹². Οι αρχές αυτές έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες: την συνεργασία με τους φορείς εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς, τον έλεγχο και την εποπτεία των φορέων εκτέλεσης, τον έλεγχο εάν τηρούνται οι κανόνες ευζωίας και οι λοιποί όροι που τίθενται από τη νομοθεσία. Αντιθέτως, αρμόδια αρχή για την επιβολή προστίμων επί διοικητικών παραβάσεων¹³ είναι κυρίως οι υπάλληλοι της Ελληνικής

⁶ α. 9 παρ. 1β ν. 4830/2021.

⁷ α. 4 παρ. 12 ν. 4830/2021.

⁸ α. 4 παρ. 12 ν. 4830/2021.

⁹ α. 4 παρ. 13 ν. 4830/2021.

¹⁰ α. 3 παρ. 4 ν. 4830/2021.

¹¹ α. 10 παρ. 6 ν. 4830/2021.

¹² α. 3 παρ. 5 ν. 4830/2021.

¹³ α. 35 ν. 4830/2021.

Αστυνομίας, της Δημοτικής Αστυνομίας και των αρμοδίων υπηρεσιών των δήμων¹⁴. Οι διοικητικές παραβάσεις που επισύρουν πρόστιμα είναι συγκεκριμένες. Επισυνάπτεται ο πίνακας στο Παράρτημα Ι.

Συμπέρασμα: Ο νομοθέτης συμμορφούμενος προς την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και αποβλέποντας στην ευζωία των ζώων συντροφιάς προέβη στην θέσπιση κάποιων διατάξεων με κυριότερη την δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με την ονομασία «Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς» και εν συντομία ΕΜΖΣ, το οποίο προς το παρόν αφορά μόνο σκύλους και γάτες.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του ΕΜΖΣ, λοιπόν, προστίθεται η υποχρέωση σήμανσης με microchip σκύλων και γατών. Ο έχων την υποχρέωση για την εν λόγω σήμανση διακρίνεται ανάλογα με το αν πρόκειται για ζώα που έχουν ιδιοκτήτη ή για αδέσποτα ζώα. Στην πρώτη περίπτωση η υποχρέωση αυτή βαρύνει τον ιδιοκτήτη του ζώου, ενώ όταν ο σκύλος ή η γάτα είναι αδέσποτα, τότε υπόλογος για την σήμανση είναι ο Δήμος στην περιφέρεια του οποίου βρέθηκε το ζώο. Ο κτηνίατρος από την άλλη πλευρά είναι αρμόδιος μόνο για την εκτέλεση της σήμανσης και την καταγραφή των ζώων αυτών.

Τι γίνεται όμως στην πράξη; Ας εξεταστεί πρώτα η περίπτωση κατά την οποία ένας ιδιώτης προσκομίζει έναν σκύλο ή μια γάτα σε ιδιώτη κτηνίατρο με σκοπό να το έχει ως κατοικίδιο. Η πρώτη κίνηση του κτηνιάτρου είναι να ελέγξει αν το ζώο φέρει τσιπ. Αν το ζώο δεν φέρει τσιπ, είναι υποχρεωμένος ο κτηνίατρος να ενημερώσει τον ιδιοκτήτη για την κείμενη νομοθεσία και ιδίως για την υποχρέωση του ιδιοκτήτη του ζώου να σημάνει το ζώο στο ΕΜΖΣ και να το καταχωρίσει με τα στοιχεία του, ώστε να φαίνεται πρωτίστως ότι του ανήκει. Έστω, λοιπόν, ότι ο ιδιοκτήτης δέχεται οπότε ο κτηνίατρος σημαίνει το ζώο συντροφιάς και το καταχωρεί στο ΕΜΖΣ, εκδίδοντας και το απαραίτητο έγγραφο ταυτοποίησης του ζώου.

Στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή ο ιδιοκτήτης δεν θέλει να συμμορφωθεί με την νομοθεσία, ενώ ο κτηνίατρος τον έχει ενημερώσει για τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον νόμο 4830/2021, τότε ο κτηνίατρος δεν φέρει καμία ευθύνη. Άλλωστε, θα ήταν αντίθετο και προς την φύση του λειτουργήματος του κτηνιάτρου να οριστεί φρουρός της τήρησης της νομοθεσίας, ενώ στην πραγματικότητα προορίζεται για την ιατρική περίθαλψη και φροντίδα των ζώων. Για αυτόν τον λόγο μάλιστα, κατά την γνώμη μου ο νομοθέτης εισάγει διάκριση στο γράμμα του νόμου και πιο συγκεκριμένα ενώ αναφέρει ότι αρμόδιοι για την σήμανση και καταγραφή του ζώου είναι κατά περίπτωση ο εκάστοτε Δήμος ή ο ιδιοκτήτης, στην περίπτωση του κτηνιάτρου αναφέρει ότι είναι αρμόδιος για την

¹⁴ α. 3 παρ. 6 ν. 4830/2021.

εκτέλεση της ανωτέρω υποχρέωσης και η εκτέλεση προϋποθέτει την προηγούμενη εντολή προς τούτο από τον αρμόδιο.

Όταν κάποιος φιλόζωος προσκομίζει έναν αδέσποτο σκύλο ή γάτα στον ιδιώτη κτηνίατρο, ο τελευταίος πρέπει πάλι να ελέγξει αν φέρει τσιπ. Αν το ζώο φέρει τσιπ και είναι καταχωρημένο στον Δήμο, τότε έχει την δυνατότητα να κάνει την ιατρική πράξη που του ζητείται ή που πρέπει από τις περιστάσεις και να την καταχωρίσει στο τσιπ του ζώου. Αν το ζώο δεν φέρει τσιπ, τότε θα ενημερώσει τον κομιστή του ζώου ότι αυτό πρέπει να σημειωθεί είτε από τον ίδιο εάν επιθυμεί να το υιοθετήσει είτε από τον Δήμο στα όρια του οποίου βρήκε το ζώο και θα τον παραπέμψει στον προαναφερόμενο Δήμο ώστε να σημειωθεί καταλλήλως. Δεν έχει την δυνατότητα ο κτηνίατρος να σημάνει αδέσποτο ζώο αυθαίρετα σε κάποιον Δήμο επειδή προσκομίστηκε στο ιατρείο του. Αναφορικά, όμως, με την ιατρική πράξη, αφενός επειδή επιτρέπεται από τον νόμο 4830/2021 η μεταφορά αδέσποτων ζώων από φιλόζωους ιδιώτες σε μη συμβεβλημένο με τον δήμο κτηνιατρείο αποκλειστικά για την παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης και με την προϋπόθεση ότι ο ιδιώτης θα καλύψει το αντίστοιχο κόστος και αφετέρου επειδή οι κτηνίατροι ασκούν τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες στην πρόληψη και καταπολέμηση των οιασδήποτε αιτιολογίας νοσημάτων καθώς και στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ζώων¹⁵, φρονώ ότι έχει την δυνατότητα να την εκτελέσει. Ας μην παραγνωρίζεται, άλλωστε, το γεγονός ότι ο εμβολιασμός ενός ζώου για την πρόληψη ασθενειών που μεταδίδονται από ζώο σε ζώο και από ζώο σε άνθρωπο βαίνει προς το Δημόσιο Συμφέρον και την προστασίας της Δημόσιας Υγείας.

Αναφορικά με τα πρόστιμα που απορρέουν από τον νόμο 4830/2021, αυτά είναι κατά βάση διοικητικά και είναι συγκεκριμένα. Αναφέρονται στο άρθρο 35 του εν λόγω νόμου και επισυνάπτονται στην παρούσα στο Παράρτημα Ι. Από αυτά, τους κτηνιάτρους αφορούν: 1. η παράβαση πλήρους και ακριβούς ενημέρωσης ΕΜΖΣ με πρόστιμο 300,00 €, 2. η αναληθής δήλωση περί στείρωσης με πρόστιμο 200,00 € και η ανακριβής αποστολή γενετικού υλικού με πρόστιμο 2.000,00 € και αφαίρεση άδειας κτηνίατρου. Στην πρώτη παράβαση τιμωρείται η μη πλήρης και ακριβής ενημέρωση ΕΜΖΣ στην περίπτωση που έχει δοθεί εντολή προς τούτο.

Εν κατακλείδι, κατά την νομική μου εκτίμηση ο κτηνίατρος δύναται να εξετάζει ζώο που δεν φέρει σήμανση καθώς και να εκτελεί σε αυτό ιατρικές πράξεις, όπως αναλύθηκε ανωτέρω, εναπόκειται στην διακριτική του ευχέρεια αν θα το πράξει. Απομένει, μόνο, κατά την εφαρμογή του εν λόγω νόμου να διαμορφωθεί και να οργανωθεί ο τρόπος με τον οποίο θα συνεργάζονται οι φορείς της εκ του νόμου υποχρέωσης με τους φορείς εκτέλεσης της υποχρέωσης αυτής με σκοπό την ορθή ενημέρωση του ΕΜΖΣ προς όφελος των ζώων συντροφιάς.

¹⁵ α. 12 ΠΔ 344/2000.

2. ΑΡΝΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΕ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΖΩΟΥ.

Στο δεύτερο ζήτημα, διερωτάται ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος εάν και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορούν οι ιδιώτες κτηνίατροι να αρνηθούν την παροχή υπηρεσιών σε ιδιοκτήτη ζώου και εάν υπάρχει τρόπος νομικού εξαναγκασμού τους προς τούτο.

Ο κτηνίατρος σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας του επαγγέλματος υποχρεούται να ασκεί τις επαγγελματικές του δραστηριότητες στην πρόληψη και καταπολέμηση των οιασδήποτε αιτιολογίας νοσημάτων καθώς και στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ζώων. Όταν ο ιδιοκτήτης ζώου προσκομίζει το ζώο συντροφιάς του στον κτηνίατρο που ιδιωτεύει με σκοπό να το εξετάσει και να το περιθάλψει, δημιουργείται μια σχέση κατά την οποία ο κτηνίατρος παρέχει τις υπηρεσίες του έναντι χρηματικού ανταλλάγματος, άλλως αμοιβής και ο ιδιοκτήτης του ζώου αναλαμβάνει την υποχρέωση να του καταβάλλει αυτήν την αμοιβή. Η σχέση αυτή είναι ιδιωτικού δικαίου και διέπεται από την ελεύθερη βούληση των μερών. Η ελεύθερη βούληση των μερών, οριοθετείται σίγουρα από την αρχή της καλής πίστη και τα χρηστά ήθη και μπορεί να οριοθετηθεί περαιτέρω από έναν πιο συγκεκριμένο Κώδικα Δεοντολογίας, παρόμοιο με αυτόν της Ιατρικής. Ο Κώδικας Ορθής Κτηνιατρικής Πρακτικής της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Κτηνιάτρων δεν έχει κυρωθεί με νόμο κι έτσι είναι εθελοντικού χαρακτήρα.

Περαιτέρω, στο ερώτημα αν είναι δυνατή η έκδοση Υπουργικής Απόφασης που να επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση άρνησης παροχής υπηρεσιών και ποιος θα μπορούσε να την εκδώσει, η απάντηση είναι ότι για να εκδοθεί μια Υπουργική Απόφαση πρέπει να εξουσιοδοτείται προς τούτο από κάποιον νόμο. Μπορούν να εξουσιοδοτούνται περισσότερα Υπουργεία και να βγει Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ). Σχετικά με την αφαίρεση άδειας επαγγέλματος, μπορεί να προβλεφθεί σαν «ποινή» για κάποια παράβαση, ωστόσο πρέπει να τηρείται πάντα η αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή η παράβαση να είναι τόσο σημαντικής σημασίας ώστε να δικαιολογείται η αφαίρεση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ή λειτουργίας κτηνιατρείου.

3. ΜΕΣΑ ΑΜΥΝΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΣΤΙΜΑ.

Η επιβολή προστίμου είναι μια δυσμενής διοικητική πράξη. Στην περίπτωση του νόμου 4830/2021, κατά κύριο λόγο τυχόν πρόστιμο θα επιβληθεί από τους υπαλλήλους της Ελληνικής Αστυνομίας, της Δημοτικής Αστυνομίας και των αρμοδίων υπηρεσιών των δήμων. Στο σώμα του προστίμου που θα δοθεί εγγράφως στον παραβάτη θα αναγράφεται η προθεσμία και το είδος της διοικητικής προσφυγής και ενώπιον ποιου οργάνου θα πρέπει να την υποβάλλει ώστε να εκφράσει τις αντιρρήσεις του για το πρόστιμο και υπάρχει και η δίοδος της δικαστικής προσφυγής. Λόγοι ακύρωσης του προστίμου θα μπορούσαν να είναι η

αποχή των κτηνιάτρων από την εν λόγω ιατρική πράξη καθώς και το γεγονός ότι εκκρεμεί ένδικο βοήθημα ενώπιον Δικαστηρίου που προσβάλλει τον νόμο 4830/2021 και δεν έχει εκδοθεί ακόμα δικαστική απόφαση.

4. ΑΛΛΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

Προκειμένου να αποφανθώ επί πρόσθετων νομικών κινήσεων του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου, θα πρέπει προηγουμένως να ενημερωθώ για τις υφιστάμενες ενέργειες.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η γνωμοδότηση που μου ζητήθηκε από τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο σε συνέχεια της με αριθμό πρωτοκόλλου 2366/3-4-2025 επιστολής του. Στην εν λόγω γνωμοδότηση έγινε μια προσπάθεια νομικής εκτίμησης της έννοιας των διατάξεων του νόμου 4830/2021, ωστόσο είναι χρήσιμο να περιμένουμε να διαπιστώσουμε και από την εφαρμογή του νόμου το πνεύμα του νομοθέτη.

Θεσσαλονίκη, 10-04-2025

Η γνωμοδοτούσα Δικηγόρος

ΠΟΝΤΙΚΑΤΖΗ Δ. ΚΥΡΙΑΚΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (Α.Μ. 11907)
ΔΟΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 108 - 546 26 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΤΗΛ. 2310 539269 - ΚΙΝ. 694 2271676
ΑΦΜ: 156303015 - ΔΟΥ: Α' ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
e-mail: k.pontikatzis@gmail.com

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Διοικητικές Κυρώσεις

(ένθετος πίνακας)

α/α	ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΡΟΣΤΙΜΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ
1	Μη εφαρμογή από τον ιδιοκτήτη των ζώων, των κανόνων προστασίας και καλής μεταχείρισής τους και μη τήρηση, από μέρους του, των ειδικών απαιτήσεων της παρ. 2 του άρθρου 2, ώστε να εξασφαλίζεται η ευζωία τους	Άρθρο 2 παρ. 2	1.000 ευρώ
2	Παράλειψη σήμανσης και καταχώρησης των εκτρεφόμενων, αναπαραγόμενων ή προς πώληση σκύλων και γατών, καθώς και παράλειψη καταχώρησης των αλλαγών των στοιχείων τους και των στοιχείων θηλυκού γεννήτορα	Άρθρο 4 παρ. 3	3.000 ευρώ
3	Παράλειψη πλήρους και ακριβούς ενημέρωσης του ΕΜΖΣ από κτηνίατρο	Άρθρο 4 παρ. 6	300 ευρώ

4	Αναληθής καταχώρηση κτηνιάτρου στο ΕΜΖΣ περί στείρωσης του ζώου συντροφιάς ή αποστολής γενετικού υλικού στο ΕΦΑΓΥΣΣ	Άρθρο 4 παρ. 6	2.000 ευρώ
5	Παράλειψη τήρησης ενημερωμένου ηλεκτρονικού βιβλιαρίου υγείας ή διαβατηρίου ζώων συντροφιάς που προορίζονται για εκτροφή ή αναπαραγωγή ή πώληση	Άρθρο 8 παρ. 2	1.000 ευρώ για το πρώτο ζώο, προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
6	Εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση ζώων συντροφιάς κατά παράβαση των παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 8	Άρθρο 8 παρ. 1, 2, 3 και 4	3.000 ευρώ
7	Παράλειψη τήρησης μητρώων για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής από εκτροφέα	Άρθρο 8 παρ. 6	1.000 ευρώ για το πρώτο ζώο, προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
8	Γονιμοποίηση θηλυκών σκύλων αναπαραγωγής πριν από τον δεύτερο οιστρικό κύκλο και πριν από την παρέλευση εννέα (9) μηνών από τον τελευταίο τοκετό	Άρθρο 8 παρ. 7	2.000 ευρώ για το πρώτο ζώο, προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
9	Αναπαραγωγή μετά το ένατο έτος της ηλικίας του ζώου, καθώς και αναπαραγωγή του ίδιου ζώου περισσότερες από έξι (6) φορές σε όλη τη ζωή του	Άρθρο 8 παρ. 8	2.000 ευρώ για το πρώτο ζώο, προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
10	Αναπαραγωγή ζώων συντροφιάς που τα ανατομικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά ή τα χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς τους μπορεί, ανάλογα με το είδος και τη φυλή, να αποδειχθούν βλαβερά για την υγεία και ευζωία του θηλυκού αναπαραγωγικού ζώου	Άρθρο 8 παρ. 9	3.000 ευρώ για το πρώτο ζώο, προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο

	συντροφιάς και των απογόνων του		
11	Πώληση σκύλων και γατών με ηλικία μικρότερη των δώδεκα (12) εβδομάδων. Πώληση σκύλων και γατών σε υπαίθριους δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανομένων των υπαίθριων αγορών, καθώς και σε ηλεκτρονικά καταστήματα που δεν ανήκουν σε νομίμως λειτουργούσες επιχειρήσεις εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς	Άρθρο 8 παρ. 10 περ. α', β', ε' και στ'	4.000 ευρώ ανά ζώο που πωλείται
12	Εισαγωγή και εμπορία ακρωτηριασμένων σκύλων	Άρθρο 8 παρ. 10 περ. γ'	2.000 ευρώ ανά ζώο
13	Αναπαραγωγή σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι	Άρθρο 8 παρ. 10 περ. δ'	1.000 ευρώ ανά ζώο
14	Διαδικτυακές ή έντυπες αγγελίες α) για ζευγάρωμα ζώων συντροφιάς ή β) για πώληση σκύλων και γατών, εφόσον δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 13 του άρθρου 6 ή γ) για υιοθεσία αδέσποτων ζώων εφόσον δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 14 του άρθρου 6	Άρθρο 8 παρ. 11, 12, 13 και 14	1.000 ευρώ
15	Είσοδος στην ελληνική επικράτεια ζώου συντροφιάς που δεν έχει ηλεκτρονική σήμανση ή προέρχεται από εγκαταστάσεις που δεν πληρούν τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2035	Άρθρο 8 παρ. 15	500 ευρώ
16	Παράλειψη εμπρόθεσμης σήμανσης και καταγραφής σκύλου ή γάτας ή δήλωσης της απώλειας του ζώου συντροφιάς, καθώς και	Άρθρο 9, παρ. 1, περ. β' και γ'	300 ευρώ

	παράλειψη καταχώρησης στο ΕΜΖΣ όλων των απαιτούμενων στοιχείων που αφορούν τον ιδιοκτήτη ή το ζώο συντροφιάς και τυχόν μεταβολών τους		
17	Παράλειψη στέρωσης σκύλου ή γάτας ή αποστολής δείγματος γενετικού υλικού τους στο ΕΕΓΥΖΣ	Άρθρο 9 παρ. 1 περ. α'	1.000 ευρώ
18	Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας του ζώου συντροφιάς ή της κτηνιατρικής εξέτασης του ζώου ή του ετήσιου εμβολιασμού του, καθώς και ακρωτηριασμός του ζώου χωρίς να συντρέχει ιατρικός λόγος	Άρθρο 9 παρ. 1 περ. δ', ε' και ι'	1.000 ευρώ
19	Μη ύπαρξη ενημερωμένου διαβατηρίου	Άρθρο 9 παρ. 1 περ. στ'	300 ευρώ
20	Παράλειψη άμεσου καθαρισμού του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του ζώου	Άρθρο 9 παρ. 1 περ. η'	100 ευρώ
21	Παράλειψη τήρησης των κανόνων για τον ασφαλή περίπατο του σκύλου Πρόκληση ζημιάς από σκύλο Παράλειψη λήψης μέτρων πρόληψης της εξόδου του σκύλου από την ιδιοκτησία του ιδιοκτήτη ή του συνοδού ή του φύλακα	Άρθρο 9 παρ. 2 και παρ. 3 περ. α', β', γ'	300 ευρώ
22	Μόνιμη διαβίωση γάτας σε κλουβί	Άρθρο 9 παρ. 4	300 ευρώ
23	Αφαίρεση του ηλεκτρονικού μέσου της σήμανσης από ζώο συντροφιάς, χωρίς να συντρέχει ιατρικός λόγος	Άρθρο 9 παρ. 5	3.000 ευρώ και αφαίρεση άδειας επαγγέλματος του κτηνιάτρου για δύο (2) έτη
24	Μη κατοχή ενημερωμένου διαβατηρίου ή αντιγράφου ηλεκτρονικού βιβλιαρίου του	Άρθρο 9 παρ. 6	500 ευρώ

	κυνηγετικού σκύλου σε οποιαδήποτε μετακίνηση του ζώου		
25	Ανακριβής αποστολή γενετικού υλικού ζώου συντροφιάς από κτηνίατρο στο ΕΦΑΓΥΣ	Άρθρο 14	2.000 ευρώ και, σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, αφαίρεση άδειας επαγγέλματος του κτηνιάτρου για ένα (1) μήνα
26	Παράλειψη τήρησης των κανόνων ευζωίας, των υγειονομικών διατάξεων και των αστυνομικών διατάξεων περί κοινής ησυχίας για ζώα συντροφιάς που διατηρούνται σε μονοκατοικίες και διαμερίσματα Διατήρηση περισσότερων από τριών (3) ζώων συντροφιάς σε διαμέρισμα πολυκατοικίας, όπου ο κανονισμός απαγορεύει τη διατήρηση περισσότερων ζώων συντροφιάς	Άρθρο 15 παρ. 2, 3 και 4	500 ευρώ ανά ζώο
27	Μετακίνηση σκύλων και γατών κατά παράβαση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 17	Άρθρο 17 παρ. 1, 2 και 3	500 ευρώ ανά ζώο
28	Μεταφορά ζώου συντροφιάς σε μέσο μαζικής μεταφοράς χωρίς τήρηση των οριζόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 17	Άρθρο 17 παρ. 4	300 ευρώ ανά ζώο
29	Μη διάθεση των απαιτούμενων ειδικών κλωβών για τη μεταφορά μεγάλων ζώων συντροφιάς σε επιβατηγά οχήματα	Άρθρο 18 παρ. 1	5.000 ευρώ
30	Μεταφορά ζώων συντροφιάς κατά παράβαση των παρ. 2, 4, 6 και 10 του άρθρου 18	Άρθρο 18 παρ. 2, 4, 6 και 10	500 ευρώ ανά ζώο

31	Μη συμμόρφωση των διαχειριστών/πλοιοκτητών εταιρειών δρομολογιακών πλοίων, με την απαίτηση ένταξης στο σύστημα κράτησης εισιτηρίων συναφούς πεδίου καταγραφής στοιχείων σήμανσης/ταυτοποίησης των ζώων συντροφιάς που πρόκειται να μεταφερθούν, σε συνάντηση με τον αριθμό των διατιθέμενων κλωβών.	Άρθρο 18 παρ. 7	5.000 ευρώ
32	Μεταφορά ζώων συντροφιάς στον χώρο αποσκευών σε λεωφορεία των ΚΤΕΛ, τουριστικών και άλλων λεωφορείων	Άρθρο 17 παρ. 6	1.000 ευρώ
33	Παράλειψη λήψης από τα υπεύθυνα πρόσωπα κατάλληλων μέτρων για την αποτροπή πρόσβασης των αδέσποτων σε απορρίμματα	Άρθρο 20	1.000 ευρώ
34	Διοργάνωση έκθεσης με ζώα συντροφιάς χωρίς άδεια	Άρθρο 22 παρ. 1	5.000 ευρώ ανά ημέρα εκδήλωσης
35	Πρόκληση φόβου ή πόνου σε ζώο συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ή παράλειψη άμεσης επίβλεψης ζώου συντροφιάς κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ή παράλειψη χρήσης φίμωτρου ή απομάκρυνσης από εκδήλωση ζώου συντροφιάς που εκδηλώνει επιθετική συμπεριφορά	Άρθρο 22 παρ. 2	1.000 ευρώ ανά ζώο
36	Προσκόμιση ακρωτηριασμένου ζώου για συμμετοχή του σε έκθεση και αποδοχή του από τον υπεύθυνο που την διοργανώνει	Άρθρο 22 παρ. 4	1.000 ευρώ ανά ζώο

37	Παράλειψη κατοχής εκτυπωμένου αντιγράφου του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου ή ενημερωμένου διαβατηρίου ζώου συντροφιάς που συμμετέχει σε έκθεση	Άρθρο 22 παρ. 3	1.000 ευρώ για το πρώτο ζώο, προσαυξανόμενο κατά 10% για κάθε επόμενο
38	Συμμετοχή ζώου σε πρόγραμμα ή παράσταση που διεξάγεται σε τσίρκο ή από θίασο με ποικίλο πρόγραμμα	Άρθρο 23 παρ. 1	30.000 ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται
39	Συμμετοχή κάθε είδους ζώου σε θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 23	Άρθρο 23 παρ. 2 εδάφιο πρώτο	20.000 ευρώ για κάθε ζώο που διατηρείται
40	Χρησιμοποίηση ζώου σε υπαίθρια δημόσια έκθεση με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλους ή στο πλαίσιο τήρησης λαϊκών ή τοπικών παραδόσεων χωρίς τήρηση των προβλεπόμενων προϋποθέσεων ή ως έπαθλο σε κληρώσεις, λοταρίες και διαγωνισμούς	Άρθρο 23 παρ. 2 εδάφιο δεύτερο, παρ. 3 και παρ. 10	10.000 ευρώ για κάθε χρησιμοποιούμενο ζώο
41	Εκτροφή, εκπαίδευση και συμμετοχή ζώου σε οποιοδήποτε είδος μάχης	Άρθρο 23 παρ. 5 εδάφιο πρώτο	40.000 ευρώ για κάθε ζώο
42	Εκτροφή, εξαγωγή ή χρησιμοποίηση σκύλου ή γάτας ή υποειδούς ή είδους νυφίτσας (<i>mustela putorius furo</i>) για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών	Άρθρο 23 παρ. 5 εδάφιο δεύτερο	50.000 ευρώ για κάθε ζώο
43	Κακοποίηση, κακή και βάνανυση μεταχείριση οποιοδήποτε είδους ζώου (δραστικός και μη ιατρογενής	Άρθρο 24 παρ. 1 περ. α' και	5.000 έως 15.000 ευρώ για κάθε ζώο, ανάλογα με

	περιορισμός της φυσιολογικής κίνησης, μη επιτρεπτές μέθοδοι εκπαίδευσης, εργασία μη προβλεπόμενη για το είδος του ζώου, μη σύννομη αναπαραγωγή, εκούσιος τραυματισμός με απλή σωματική βλάβη, εγκατάλειψη)	άρθρο 9 παρ. 1 περ. ζ'	τη σοβαρότητα του αδικήματος
44	Φόνος, βασανισμός των ζώων με την εσκεμμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης, επικίνδυνης για την υγεία τους, ιδίως με δηλητηρίαση, στραγγαλισμό, απαγχονισμό, πνιγμό/πνιγμονή, πρόκληση εγκαύματος, θερμοπληξία, ηλεκτροπληξία, κρυσπαγήματα, σύνθλιψη, ακρωτηριασμό (μη θεραπευτικό), πυροβολισμό (πρόκληση τραύματος ή θάνατος ζώου), εκούσιο τραυματισμό (βαριά, επικίνδυνη σωματική βλάβη), μάχες μεταξύ ζώων, κτηνοβοσκία, σεξουαλική κακοποίηση του ζώου με χρήση αντικειμένων για τη σαδιστική ευχαρίστηση του δράστη, εγκατάλειψη νεογνώντων ζώων, καθώς και πώληση, εμπορία και παρουσίαση - διακίνηση μέσω διαδικτύου οποιοδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, στο οποίο απεικονίζεται κάθε είδους σεξουαλική συνεύρεση με ζώα, καθώς και οποιαδήποτε πράξη βίας ή θανάτωση μικρών ζώων με σκοπό το κέρδος και τη σεξουαλική ικανοποίηση	Άρθρο 24 παρ. 1 περ. β' και παρ. 2	30.000 έως 50.000 ευρώ για κάθε ζώο και για κάθε περιστατικό

	ατόμων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά		
45	Εγκατάλειψη τραυματισμένου ζώου μετά από τροχαίο ατύχημα	Άρθρο 24 παρ. 3	500 ευρώ
46	Η με οποιονδήποτε τρόπο άρνηση ή παρακώλυση του ελέγχου που πραγματοποιούν τα αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων ελέγχου, καθώς και η μη παροχή ή η παροχή ψευδών, ελλυτών ή ανακριβών πληροφοριών και στοιχείων		500 ευρώ